

Zonnedauw 4, 9202 PA Drachten
tel: 0512-303 403
email: info@notarisannadevries.nl
www.waarvanakte.nl

RADARUITZENDING OVER SUCCESSIERECHTEN: TWEETRAPSMAKING ?

Notarissen worden de laatste tijd veel benaderd met vragen over de successierechten. (De wet is gewijzigd per 1 januari 2010)

Veel mensen denken dat door het nieuwe erfrecht danwel dat door het langstlevende testament al het vermogen bij de langstlevende zit, en dat er dan geen successierechten betaald hoeft te worden door de kinderen.

Toch is dat wel zo. Dat was trouwens ook al zo voor de wetswijziging van het successierecht per 1 januari 2010.

Een voorbeeld

Stel een man en een vrouw hebben 2 kinderen. De man overlijdt. Hun eigendommen (huis, spaargeld, auto) hebben een waarde van E 300.000,00. De helft van dit bedrag is van de vrouw vanwege de gemeenschap van goederen. De andere helft E 150.000,00 is de erfenis.

Elk kind en moeder, heeft recht op E 50.000,00.

Volgens het nieuwe erfrecht of een bepaald soort testament (wettelijke verdeling of ouderlijke boedelverdelingstestament) krijgen de kinderen ieder deze E 50.000,00 als een vordering op de langstlevende (terwijl de langstlevende eigenaar wordt van alle goederen)

Volgens een ander soort testament, een vruchtgebruiktestament, krijgen de kinderen ieder deze E 50.000,00 als een stukje eigendom in de woning en goederen (met bijbehorende zeggenschap.) Aan een vruchtgebruik testament kleven, naast zeggenschap van de kinderen over alle goederen, ook nog meer nadelen, o.a. inkomstenbelasting van de kinderen en overblijvende ouder.

Terug naar het voorbeeld: Moeder heeft een vrijstelling van E 600.000,00 dus betaalt geen belasting. De kinderen hebben een vrijstelling van E 19.000,00. Over het verschil, dus E 50.000,00 minus E 19.000,00 wordt 10 % belasting betaald (E.3100,00 per kind dus). Echter er is nog wel een aftrek al naar gelang de leeftijd van moeder, op het moment van overlijden van vader. Erven de kinderen meer dan E 118.000,00 dan betalen ze over dat bedrag 20 % belasting.

Het klinkt voor veel mensen vreemd, ofwel de kinderen krijgen niets, hooguit op papier en toch moet er belasting worden betaald. Toch is dat zo, kortom: De belasting wordt geheven over het gedeelte dat voor de kinderen is uitgerekend en niet eens dus wat zij echt krijgen, want ze krijgen immers eerst niets feitelijks. Let op: het is belasting van de kinderen, maar de langstlevende betaalt deze ! Dat kan vervelend zijn als er alleen onroerend goed is en er geen of weinig geld op de bank is.

In de Tros-uitzending van Radar is gesproken over het opmaken van een ander soort langstlevende testament, namelijk een "tweetrapsmaking", om te voorkomen dat bij het eerste overlijden de langstlevende wordt opgezadeld met een belastingaanslag van de kinderen.

Tweetrapsmaking

De tweetrapsmaking zorgt ervoor dat de kinderen bij het eerste overlijden niets krijgen. De langstlevende krijgt alles, en die heeft een vrijstelling van E 600.000,00. (dus meestal wordt er dan niets aan successierechten betaald). Pas bij het tweede overlijden komt alles bij de kinderen terecht. Deze betalen dan successierechten (maar ja, dan is er immers ook vermogen dat vrijkomt).

Er is echter een keerzijde:

- Per saldo wordt er teveel belasting betaald; namelijk bij het tweede overlijden wordt dan teveel belasting betaald. Veel ouders vinden dat niet erg, omdat zij hun langstlevende man of vrouw niet willen opzadelen met een belastingschuld en deze schuld liever doorschuiven aan de kinderen
- aan extra belastingbesparing wordt niet gedaan.

Door de tweetrapsmaking zijn veel wegen dichtgetimmerd om nog extra successierechten te besparen voor de kinderen. Het is namelijk lastiger en duurder om na één overlijden vermogen (huis of erfenis-geld) over te hevelen aan de kinderen

- bij een tweetrapsmaking dient de langstlevende toch een soort van rekening en verantwoording aan de kinderen af te leggen hoe hij/zij leeft en met geld/het vermogen omgaat.

Combinatie-testament

Het is ook mogelijk een ander testament te maken, namelijk een combinatie-testament, waarbij de langstlevende voldoende vrijheid heeft vlak na het overlijden te kiezen uit verschillende financiële en persoonlijke constructies. Let op: Wel betekent een combinatie-testament dat bij het eerste overlijden successierechten betaald worden, maar het kan een behoorlijke besparing opleveren bij het tweede overlijden.

Wat houdt een combinatie-testament in ?

Een combinatie-testament houdt in dat de langstlevende, al naar gelang de situatie alsdan, vlak na het eerste overlijden kan kiezen uit:

- Wettelijke verdeling: de langstlevende wordt eigenaar van alles, en kan daarmee alleen verkopen, en alles opmaken. De kinderen krijgen een vordering op de langstlevende. Deze vordering is in principe pas opeisbaar bij overlijden van de langstlevende en een aantal andere in het testament genoemde gevallen. Door rente op de erfdelen van de kinderen te zetten kan met successierechten besparen, ofwel men kweekt meer schulden op papier, zodat er bij het tweede overlijden minder vermogen is;

- Vruchtgebruik-testament: de kinderen worden mede-eigenaar van de woning. Voordeel is dat na het eerste overlijden een woning (zonder 6 % overdrachtsbelasting) op naam van de kinderen kan worden gezet. Nadelen zijn wel: de kinderen zijn mede-eigenaar dus beslissen mee; en de kinderen betalen over het gedeelte van de woning in hun box 3 Inkomstenbelasting, elk jaar belasting over de woning.

Er is geen combinatie-testament, alleen een vruchtgebruik-testament

Meestal zijn dit wat "verouderde testamenten", danwel is het destijds een bewuste keuze geweest dat de kinderen (mede-)eigenaar worden van de erfenis. Er zijn dus mensen die alleen een vruchtgebruik-testament hebben (dus geen combinatie-testament). Velen willen deze zo wie zo wijzigen, met name omdat:

- de kinderen mede-eigenaar zijn en mee moeten werken bij verkoop van de woning en vlak na het overlijden om de bankrekening op naam te krijgen.
- de hypotheekrenteaf trek bij de langstlevende ouder niet automatisch is, maar bij aparte akte bij de notaris geregeld moet worden.

Het is zaak uw huidige testamenten en uw persoonlijke en financiële situatie te bespreken met een notaris en advies te vragen.